

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DİYARBAKIR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No. : 20.08.2020-299
Karar Tarihi ve No. : 20.08.2020-7719
Dosya No :72.05.34

Toplantı Yeri
DİYARBAKIR

Batman ili, Sason İlçesi, Çakırpınar Köyü'nde bulunan, herhangi bir sit alanında kalmayan, mülkiyeti Maliye Hazinesi'ne ait tapunun 263 ada, 1 no'lu parselinde kayıtlı Arzıvink Kilisesi'nin tesciline ilişkin; Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 06.03.2020 tarih ve E.216893 sayılı yazısı ile eki olan Kozluk Kadastro Mahkemesi'nin 25.02.2020 tarih ve 2019/13 Esas sayılı yazısı; Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünün yapının incelenmesiyle ilgili 16.03.2020 tarih ve E.250840 sayılı, 18.03.2020 tarih ve E.259680 sayılı, 24.06.2020 tarih ve E.433635 sayılı yazıları; yapının tesciline ilişkin kurum görüşlerinin istendiği 29.06.2020 tarih ve E.446282 sayılı yazısı ile yapının kadastral haritasının istendiği 29.06.2020 tarih ve E.446887 sayılı yazısı; Batman Kadastro Müdürlüğünün 07.07.2020 tarih ve E.1603593 sayılı yazısı; Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünün 25.06.2020 tarih ve E.249502 sayılı uzman raporu okundu. Ekleri (fotoğraf, tescil fişi, harita vb.) ve dosyasındaki bilgi, belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler sonunda;

Batman ili, Sason İlçesi, Çakırpınar Köyü'nde bulunan, herhangi bir sit alanında kalmayan, mülkiyeti Maliye Hazinesi'ne ait tapunun 263 ada, 1 no'lu parselinde kayıtlı Arzıvink Kilisesi, 2863 sayılı Kanunun 6. maddesi ile Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik'in 4. Maddesinde belirtilen "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı" niteliklerini gösterdiğinden, anılan Kanunun 7. maddesi kapsamında "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı" olarak tesciline, yapı grubunun 1.(birinci) grup yapı olarak belirlenmesine, hazırlanan tescil fişinin uygun olduğuna;

-2863 sayılı Kanunun 8. Maddesi kapsamında, Arzıvink Kilisesi'nin korunma alanı sınırlarının ekli koordinatlı kadastral haritada işaretlendiği şekilde belirlenmesine;

-13.03.2012 tarih ve 28232 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik" gereği ilgili Tapu Müdürlüğünce 263 ada, 1 no'lu parselin tapu kütüğünün beyanlar hanesine "Korunması Gerekli 1.(birinci) Grup Taşınmaz Kültür Varlığıdır" şerhinin; mülkiyeti_Maliye Hazinesi'ne ait tapunun 101 ada 1 no'lu parselinin tapu kütüğünün beyanlar hanesine de "bir kısmı, Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı olarak tescilli Arzıvink Kilisesi'nin Korunma Alanıdır" şerhinin, ifade edildiği şekilde konulmasına ve bu işlemlere ait bilgi-belgelerin Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmesine;

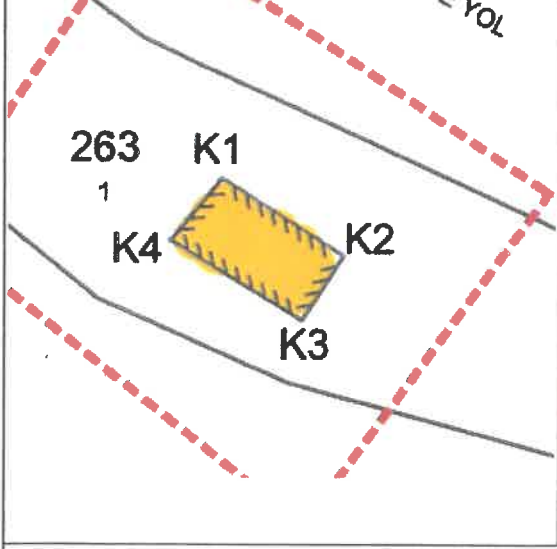
-Arzıvink Kilisesi ile korunma alanı sınırları içerisinde yapılacak olan her türlü fiziki ve inşai (ifraz, tevhit, imar uygulaması dâhil) uygulama öncesinde Koruma Bölge Kurulundan izin alınması gerektiğine;

-Mevcut haliyle harap durumda olan Arzıvink Kilisesi'yle ilgili gerekli güvenlik önlemlerinin ilgili birimlerce alınmasına, yapının kapsamlı onarımına temel oluşturacak rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin ilgili birimlerce hazırlanarak Koruma Bölge Kuruluna iletilmesine karar verildi.

AVRUPA KONSEYİ	DÜĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ (D.K.V.K.E)	ANIT	ENVANTER NO:
T Ü R K İ Y E	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		HARİTA NO:
İLİ: BATMAN	İLÇESİ: SASON	MAHALLE/MEVKİ: ÇAKIRPINAR KÖYÜ	KORUMA DERECESESİ
SOKAK VE KAPI NO:		KAD. :PAFTA: ADA: 263 PARSEL: 1	ANITSAL 1 2 3
ADI : ARZIVİNK KİLİSESİ	YAPTIRAN:	YAPAN:	ÇEVRESEL 1 2 3
	YAPIM TARİHİ:	KİTABE:	MİMARİ ÇAĞI:
			VAKFİYE:

GENEL TANIM: Sason ilçesinin 25 km kadar kuzeydoğusunda, Bitlis il sınırına 2 km mesafede bulunan Arzıvink Kilisesi, dağlık ve oldukça engebeli bir alanda yer almaktadır. Kuzey-güney ve doğu-batı yönde uzanan iki derin vadinin kesiştiği ve her iki vadiye de hâkim bir konumda bulunan kayalık bir alanda inşa edilmiştir.

KORUNMUŞLUK DURUMU: orta	TAŞIYICI YAPI: orta	CEPHE DURUMU: orta	ÖRTÜ DURUMU: orta	İÇ YAPI DURUMU: orta	BEZEME DURUMU: -	RUTUBET DURUMU: -

GÖZLEMLER: Korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı özelliği göstermektedir.

BUGÜNKÜ SAHİBİ: Maliye Hazinesi	BAKIMINDAN SORUMLU OLAN: Maliye Hazinesi

YAPILAN ONARIMLAR:

AYRINTILI TANITIM: Küçük ölçülerde tutulmuş olan kilise, genel olarak doğu-batı yönde dikdörtgen planlıdır. Genel olarak yassı iri kırma taş malzemeye ile inşa edilmiş olan yapıda kısmen dere taşı da kullanılmıştır. Günümüzde bazı kısımları yıkılmış olan yapı, oldukça bakımsız ve metruk haldedir. Batısında doğu-batı yönde dikdörtgen planlı tek neften oluşan naos bölümü ile doğuda yarım daire planlı apsisin oluşan bir plan şemasına sahiptir. Yapının üst örtüsü içten tonoz, dıştan düz dam şeklindedir. Naos ve apsis bölümü, yassı taşlarla oluşturulmuş yuvarlak bir kemerle ayrılmıştır. Naos bölümünde, biri hemen apsisin önünde diğeri de batı duvarına yakın konumda olup, kuzey ve yöney duvarlarına yaslanan ve yine yassı taşlarla oluşturulmuş iki adet yuvarlak formlu destek kemeri bulunmaktadır. Apsisin doğu duvarında mazgal formlu küçük bir pencereye ve bunun iki yanında birer adet küçük mumluk nişlerine yer verilmiştir. Yapının giriş kapısının yer aldığı tahmin edilen batı cephe duvarlarının tamamı ve bu bölümdeki üst örtünün bir bölümü ile kuzey cephe duvarlarının orta bölümünün bir kısmı yıkılmıştır. Giriş kapısının, günümüzde tamamen yıkılmış olan batı cephesinin ortasında olduğu tahmin edilmektedir. Yapının dış cephe duvarlarının bazı bölümlerinde de taşların döküldüğü gözlemlenmiştir. Kilisenin içi ve çevresi yıkılan kısımlara ait taş ve molozlarla dolmuştur. Yapıda herhangi bir süsleme unsuruna yer verilmemiştir. Üzerinde herhangi bir inşa kitabesi bulunmamaktadır.

TEKNİK BİLGİLER:	ISITMA SİSTEMİ:	
	KANALİZASYON:	
	SU:	
	ELEKTRİK:	

ÖZGÜN KULLANIMI: **KİLİSE**

BUGÜNKÜ KULLANIMI: **Kullanılmıyor**

ÖNERİLEN KULLANIMI: **KİLİSE**

HAZIRLAYANLAR:
Ahmet DEMİR
Arkeolog
Hüseyin GÜLER
Arkeolog

25.06.2020
KONTROL EDEN:
Mehriban KARAAŞLAN
Bölge Kurul Başkanı

YAYIN DİZİNİ :
1- TC.
2- Eylem bakan Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 20.08.2020 tarih ve 7719 Sayılı Kararı Eki dir.

EKLER :	
RAPOR	X
FOTOĞRAF	X
RÖLÖVE PROJESİ	
RESTORASYON PROJESİ	
HARİTA	X
KROKİ	X
KİTABE	
VAKFİYE	

TESCİL KARAR NO
KARAR TARİHİ:

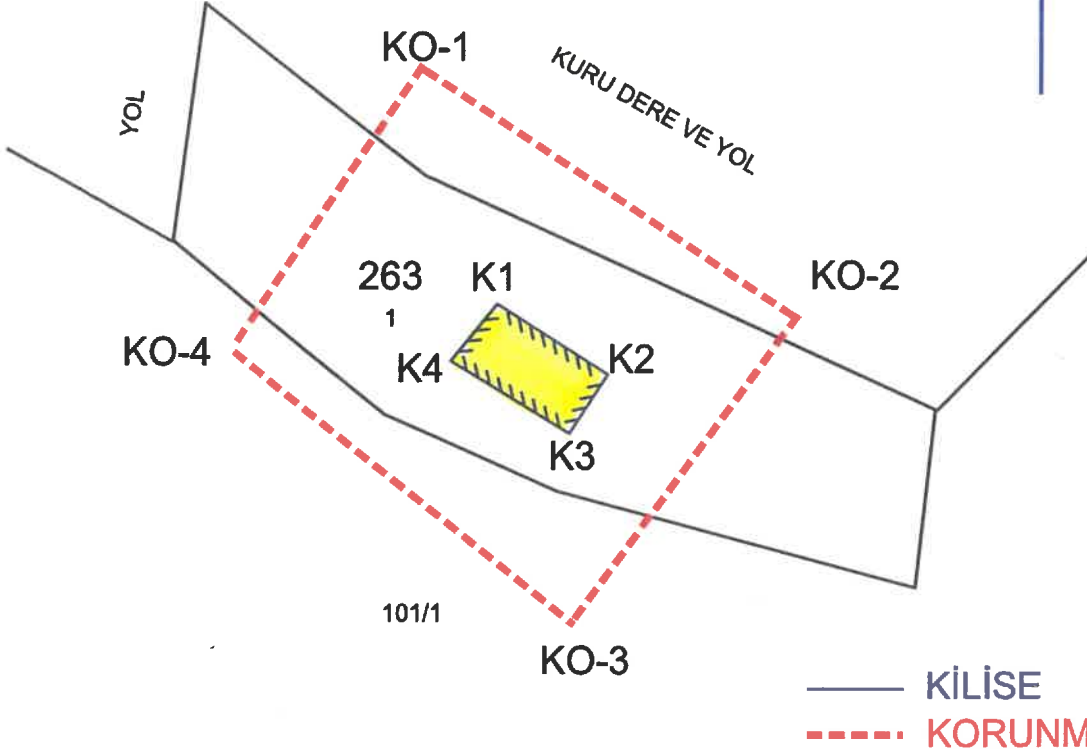
REVİZYON:
Mehriban KARAAŞLAN
Bölge Kurul Başkanı

İli
İlçesi
Mah/Köy
Alan

BATMAN
SASON
ÇAKIRPINAR
ARZIVİNK KİLİSESİ VE KORUNMA ALANI

T.C.
Diyarbakır Kültür Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulunun
20.08.2020 Tarih ve 7719
Sayılı Karar Eki dir.

ED50-3-42 KOOR.

Nokta No	Y	X
K1	465665.785	4261812.939
K2	465673.908	4261807.792
K3	465671.112	4261803.474
K4	465662.389	4261808.798
KO-1	465660.556	4261830.194
KO-2	465688.030	4261812.039
KO-3	465671.627	4261789.806
KO-4	465646.743	4261809.729

[Handwritten signatures in blue ink]

Mehmet ÖZKAYA
Harita Mühendisi